

ปฏิบัติการสร้างร่างกายได้บงการของผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ

The Construction Practices of Female Inmate Docile Body in the Prisons

เบญจวรรณ บุญโทแสง¹

Benchawan Boontosang²

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้ต้องการที่จะศึกษาปฏิบัติการสร้างความเป็นร่างกายได้บงการ (Docile Body) ของผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ โดยการวิเคราะห์ให้เห็นกระบวนการสร้างตัวตนของผู้ต้องขังหญิงในปริณทลของรัฐสมัยใหม่ ซึ่งอำนาจและความรู้ของรัฐและอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ได้ร่วมกันสร้างความจริง ผ่านปฏิบัติการทางอำนาจหรือเทคโนโลยีแห่งอำนาจว่าด้วยการสังเกตการณ์ที่เป็นลำดับขั้นและการตัดสินใจเพื่อสร้างความเป็นปกติในเรือนจำ ภายใต้ข้ออ้างของระบบความถูกต้องในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้หญิงที่กระทำความผิดให้กลายเป็นพลเมืองดีหรือผู้หญิงที่ดีของสังคม โดยความจริงที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นอำนาจบังคับ หากแต่เป็นความจริงในฐานะแนวปฏิบัติในชีวิตให้ผู้ต้องขังหญิงคิด เชื่อ กระทำตามอย่างเชื่อฟังและปราศจากข้อสงสัย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้อาศัยวิธีการศึกษาเรื่องเล่า (Narrative Approach) ตามแนวฟูโกต์เดียน (Foucauldian Approach) ภายใต้ฐานคิดหลังโครงสร้างนิยม (Post-Structuralism) เพื่อแลกเปลี่ยนพูดคุยกับกลุ่มผู้เล่าเรื่องราวประสบการณ์ชีวิต นั่นคือ อดีตผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำและเจ้าหน้าที่ของเรือนจำ โดยผลการวิเคราะห์พบว่า อำนาจ ความรู้ และอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ได้ร่วมกันสร้างปฏิบัติการทางอำนาจในระบบเรือนจำ นับตั้งแต่แรกเข้า วิถีชีวิตประจำวัน การแบ่งงานกันทำ รวมไปถึงความเป็นหญิงในเรือนจำ ซึ่งปฏิบัติการทั้งหลายนี้เป็นระบบความสัมพันธ์ทางอำนาจที่เกิดขึ้นภายใต้ระบอบความจริง อันผลิตสร้างและตอกย้ำให้ผู้ต้องขังหญิงกลายเป็นร่างกายได้บงการหรือร่างกายที่สยบยอม ด้วย

¹ สาขาวิชาพัฒนศึกษาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

² Development Education, Graduate School, Srinakharinwirot University, Thailand

การควบคุมตนเอง (Self-Monitoring) และสร้างวินัยในตนเอง (Self-Discipline) อย่างมีสำนึกรู้ตามแนวปฏิบัติหรือความเป็นปกติในฐานะความจริงของเรือนจำ

คำสำคัญ : ร่างกายที่สยบยอม, เทคโนโลยีแห่งอำนาจ, ผู้ต้องขังหญิง

Abstract

The purpose of this article was to study the creation of Docile Body among female Inmate through the analysis of a process of construction the body of female inmate in the vicinity of the modern state. The combination of the state's knowledge and power and the patriarchy creates the truth through practices or technology of power: hierarchical observation, normalizing judgment and examination under the claim of legitimacy in changing female prisoners into good citizens. The truth emerged does not derive from coercion but practice for female Inmate' obedience in terms of life, attitude, belief, and action. The researcher relied on Foucauldian's narrative approach under the Post-Structuralism to exchange the idea with former female Inmate and prison officials. The analysis showed that power, knowledge, and patriarchy jointly have established powerful action in prison system since an initial day. It affects admission, reutilization of everyday life, division of labor, and femininity in the prison. These actions are the powerful relationship under the regime of truth, leading to the presence of Docile Body among female inmate through Self-Monitoring and Self-Discipline based on practice or normality in the context of prison.

Keywords : Docile Body, Technology of Power, Female Inmate

คำนำ

สถาบันทางสังคมที่เรียกว่า “เรือนจำ” ถือเป็นสถาบันสำคัญในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของรัฐสมัยใหม่ ซึ่งมีหน้าที่อันชอบธรรมในการใช้อำนาจโดยตรงต่อการกระทำความผิดและผู้กระทำความผิด ภายใต้วิธีคิดที่เชื่อในการตัดสินผู้กระทำความผิดว่าเป็นอาชญากร และการจำแนกแยกแยะผู้กระทำความผิดออกจากสังคมมาหักล้างไว้ภายใต้อาณาบริเวณเดียวกัน ภายใต้วินัย การควบคุม และการลงโทษของระบบเรือนจำ ด้วยข้ออ้างในเรื่องความปลอดภัยต่อสังคมส่วนรวม และข้ออ้างในความสามารถที่จะปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงผู้กระทำความผิดให้เป็นพลเมืองดีของสังคม พื้นที่ของเรือนจำจึงเป็นพื้นที่แห่งการใช้อำนาจที่เข้มข้น ทั้งในระดับที่มองเห็นได้และมองไม่เห็น เพื่อจัดการกับตัวตนของผู้กระทำความผิดให้เป็นไปตามเจตจำนงของเรือนจำและเจตจำนงแห่งรัฐ ในฐานะผู้ต้องขังหรือผู้ต้องราชทัณฑ์ (Inmate/Prisoner) ที่สยบยอมต่ออำนาจ ถูกถอดถอนรากเหง้าแห่งอิสรภาพทางความคิด จิตวิญญาณ และการกระทำภายใต้อาณาบริเวณของเรือนจำ ผู้ต้องขังจึงยากที่จะหนีพ้นจากการประกอบสร้าง ตัดสิน ตีตรา และตอกตรึงให้มีตัวตนที่เป็นเสมือนวัตถุของอำนาจที่ถูกกระทำผ่านระบบของเรือนจำ ตัวตนของผู้ต้องขังจึงมิใช่สิ่งที่ เป็นธรรมชาติที่ติดตัวมาแต่กำเนิด หากแต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นด้วยระบบความสัมพันธ์ที่โยงใยระหว่างอำนาจ ความรู้ และความจริง เพื่อให้ผู้ต้องขังมีตัวตนหรือร่างกายที่เป็นไปตามเจตจำนงของอำนาจ ท้ายที่สุดปฏิบัติการของอำนาจในระบบเรือนจำก็เบียดขับให้ผู้ต้องขังกลายเป็นบุคคลที่มีตัวตนสอดคล้องไปกับอัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identity) ภายใต้มายาคติที่แผ่เร้นไปด้วยความหมายและคุณค่าในทางลบ อันส่งผลให้ผู้ต้องขังถูกเบียดขับและกลายเป็นอื่นในที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็น “ผู้ต้องขังหญิง” (Female Inmate/Female Prisoner) ด้วยจำนวนเพียงร้อยละ 21.72 ของผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ (กรมราชทัณฑ์, 2558) ได้ทำให้ผู้ต้องขังหญิงมักจะถูกกลืนเลือนไปจากการรับรู้ของสังคม ทั้งที่เรือนจำเป็นพื้นที่ที่อำนาจสามารถทำงานลงบนร่างกายของผู้ต้องขังหญิงได้อย่างชัดเจนมากที่สุด พื้นที่ของเรือนจำได้เปิดโอกาสให้ความรู้ว่าด้วยความเป็นเพศและมายาคติที่ว่าด้วยความเป็นหญิง ภายใต้วิธีคิดชายเป็นใหญ่เข้า

จัดกระทำอย่างซับซ้อน ผู้หญิงที่เป็นผู้ต้องขังในเรือนจำจึงยากที่จะหนีพ้นการถูกทำให้เป็นร่างกายที่จำนนต่ออำนาจในเรือนจำ

วัตถุประสงค์งานวิจัย

บทความชิ้นนี้มุ่งหวังจะเผยให้เห็นกระบวนการสร้างร่างกายที่สยบยอมหรือเชื่องต่ออำนาจของผู้ต้องขังหญิง ด้วยอำนาจและความรู้ของเรือนจำผ่านกลไกการลงโทษที่ไปสร้างความจริง รวมไปถึงอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ในพื้นที่ของเรือนจำ อันทำให้ความจริงสามารถแพร่กระจายเข้ากำกับร่างกายของผู้ต้องขังหญิง จนกลายเป็นตัวตนที่สยบยอมด้วยความเชื่อฟังและมีสำนึก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเผยและวิเคราะห์ให้เห็นถึงกระบวนการประกอบสร้างร่างกายหรือความเป็นอัตบุคคลของผู้ต้องขังหญิง ภายใต้ระบบความสัมพันธ์ทางอำนาจในระบบเรือนจำ ผู้วิจัยจึงเริ่มต้นด้วยการวางกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อให้มองเห็นเรือนจำในฐานะที่เป็นพื้นที่ของการสมคบคิดกันของอำนาจ ทั้งอำนาจควบคุมทางวินัยของเรือนจำและอำนาจความเป็นหญิงตามวิธีคิดชายเป็นใหญ่ ที่ทำให้ผู้ต้องขังหญิงกลายเป็นร่างกายหรือตัวตนที่สยบยอมต่ออำนาจ โดยเป็นการวิเคราะห์อำนาจ ความรู้ และการสร้างความจริง ผ่านปฏิบัติการหรือเทคโนโลยีแห่งอำนาจ

การสมคบคิดกันของอำนาจในระบบเรือนจำ

ใน “Discipline and Punish: The Birth of the Prison” ของมิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault) ได้สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนถึงยุคสมัยและการเปลี่ยนแปลงในระบบการลงโทษทัณฑ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงโทษทัณฑ์สมัยใหม่ (Modern Punishment) ของเรือนจำ ที่มีได้เป็นการลงโทษทัณฑ์ในลักษณะที่ตรงไปตรงมา เปิดเผยและโจ่งครึ่มเช่นในอดีตที่ผ่านมา หากแต่เป็นปฏิบัติการทางอำนาจในระดับจุลพิสัย (Micro-physic) ที่ทำงานอย่างยับยั้งลงบนร่างกายของผู้กระทำผิด ด้วยการควบคุมชีวิต

ที่หมายรวมไปถึงร่างกาย ความคิด และจิตใจ ภายใต้ข้ออ้างในการแก้ไขพฤติกรรมที่เลวร้ายของผู้กระทำผิด และสร้างมนุษย์คนใหม่ให้มีคุณลักษณะหรือมีพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมขึ้นมาทดแทน เพื่อแก้ไขสิ่งผิดให้กลายเป็นสิ่งถูก (Correctional System) เรือนจำในสังคมสมัยใหม่จึงมิได้มีความหมายต่อสังคมในฐานะที่เป็นสถานกักกัน (Detention) เพื่อการลงโทษเท่านั้น หากแต่เป็นสถานดัดนิสัย (Penitentiary) ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคล เพื่อป้องกันและแก้ไขความผิดพลาดในตัวผู้กระทำผิด ให้กลายเป็นพลเมืองดีกลับเข้าสู่สังคมเมื่อพ้นโทษ (Requalifying Individuals) อีกทางหนึ่งด้วย อำนาจของเรือนจำและรัฐจึงกลายเป็นอำนาจที่ถูกพอกพูน โดยการใช้อำนาจทางบวก ผ่านการสร้างความรู้ (Knowledge) หลากหลายชุด เพื่อสร้างความจริงให้สังคมรับรู้ว่า เรือนจำเป็นสถาบันที่มีมนุษยธรรมและชอบธรรม ซึ่งพร้อมจะให้ความช่วยเหลือฟื้นฟู และดูแลผู้กระทำผิด ฉะนั้นแล้ว สำหรับฟูโกต์โยงโยฮ่อนเร้นของอำนาจและความรู้จึงมีฐานะเป็นวาทกรรม (Discourse) ที่มีภาคปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discursive Practice) หรือรูปแบบการกระทำทางสังคม (Social Practice) ที่ทำหน้าที่สร้างภาพตัวแทนทางสังคม (Social Representation) สร้างความรู้ ความสัมพันธ์ทางสังคม รวมไปถึงอัตลักษณ์ของปัจเจกบุคคล โดยที่วาทกรรมนี้จะทำหน้าที่อ้างสิ่งที่สร้างขึ้นให้กลายเป็นเรื่องปกติ โดยไม่มีใครตั้งคำถาม เมื่อเป็นเช่นนั้น เรือนจำในปริณิณทลของอำนาจสมัยใหม่ในความคิดของฟูโกต์จึงมีฐานะเป็นสถาบันแห่งอำนาจทางวินัย (Disciplinary Institution Power) อันเป็นพื้นที่ปิดเฉพาะ (Closed space) และสังคมจุลภาพ (Micro-Society) ที่เต็มไปด้วยเครือข่ายอำนาจการควบคุม ปฏิบัติการทางวาทกรรม ระเบียบการ และกระบวนการทำงานของอำนาจที่อาศัยระบบความรู้มาใช้ในการสร้างอัตบุคคล (Subjugated Knowledge)

อำนาจในระบบของเรือนจำได้อาศัยความรู้ทั้งในทางอาชญาวิทยา (Criminology) ความรู้ด้านจิตใจ (Phrenology) จิตวิทยา (Psychology) หรือแม้แต่สังคมวิทยา (Sociology) (Danaher, Schirato and Webb, 2012: 81) เพื่อสร้างความจริงในระบบเรือนจำ โดยฮ่อนเร้นเจตจำนงในการควบคุมความคิดและพฤติกรรมของผู้ต้องขัง เรือนจำในฐานะของสนามอำนาจและความรู้จึงถูกสร้างให้เป็นพื้นที่ของการใช้

อำนาจทางวินัย (Disciplinary Power) ในลักษณะของอำนาจครอบงำหรืออำนาจควบคุม (Dominant Power) เพื่อกำกับ ควบคุม สอดส่อง และตรวจตราชีวิตผู้ต้องขัง ให้เชื่อ คิด และกระทำตามกรอบกติกาของเรือนจำในทุกอณูของชีวิต ยิ่งไปกว่านั้น อำนาจ ความรู้ และความจริงในระบบเรือนจำยังมุ่งเป้าไปที่การคุมขังในระดับจิตสำนึกหรือจิตใจ เพื่อสร้างผู้ต้องขังให้เป็นตัวตนแห่งวินัย ด้วยการมีสำนึก (Internalized Discipline) จนนำไปสู่การจัดการกับร่างกายของตนเองอย่างจำนน ท้ายที่สุด การจำกัดควบคุม (Confinement) และการฝึกฝนร่างกาย (Bodies) ของตนเองนี้ ก็เบียดขับให้ผู้ต้องขังมีตัวตนที่เป็นวัตถุ อันสามารถถูกใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและสังคม เรือนจำจึงเป็นพื้นที่อันชอบธรรมที่สร้างคน ปรับเปลี่ยนคน ให้กลายเป็นประชากรในฐานะทรัพยากรที่พร้อมจะรับใช้รัฐ

ประเด็นที่น่าสนใจคือ เรือนจำในฐานะที่เป็นพื้นที่ปฏิบัติการทางอำนาจที่สร้างความจริงนั้น มิได้เพียงแต่อาศัยความรู้ในลักษณะที่เป็นอำนาจทางวินัย เพื่อสร้างความจริงในการควบคุม ด้วยกฎกติกาและข้อบังคับของเรือนจำเท่านั้น หากแต่ยังสำคัญกับอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่หรือระบบนิยมชาย (Patriarchy Ideology) ที่เข้ามาร่วมสร้างความจริง เพื่อควบคุมและกำกับผู้ต้องขังที่เป็นหญิงอย่างแยบยลอีกด้วย

เมื่อกล่าวถึงอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ คงไม่อาจจะปฏิเสธได้ว่าเป็นอุดมการณ์สำคัญที่มักจะถูกกล่าวถึงอย่างแพร่หลายในกลุ่มสตรีนิยม (Feminism) ในความหมายของการผลิตสร้างความไม่เท่าเทียมทางเพศ ความไม่เสมอภาคทางเพศ หรือแม้แต่การกดขี่หรือกดทับทางเพศที่ฝังรากลึกอยู่ในสังคมโลกมาอย่างยาวนาน ทั้งนี้เพราะอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่เป็นวิธีคิดที่วางอยู่บนโครงสร้างความสัมพันธ์ทางอำนาจ ภายใต้การจัดจำแนกด้วยความแตกต่าง (Differential) ของ “หญิง” (Female) และ “ชาย” (Male) หรือ “ความเป็นหญิง” (Feminine) และ “ความเป็นชาย” (Masculine) ที่เรียกว่า “ระบบสองเพศ” ในลักษณะที่เป็นคู่ตรงข้ามอย่างสุดขั้ว (Binary Opposition) โดยที่เพศสภาพหนึ่ง (ชาย/ความเป็นชาย) ถูกให้ค่าเหนือกว่าหรือดีกว่าอีกเพศสภาพหนึ่ง (หญิง/ความเป็นหญิง) อย่างไม่เท่าเทียม นับตั้งแต่ลักษณะทางชีววิทยาและสรีระทางกายภาพ อันเป็นเครื่องบ่งบอกความแตกต่างทางเพศบนฐานของสมรรถภาพร่างกาย ศักยภาพ

และความสามารถในการใช้ประโยชน์จากร่างกาย รวมไปถึงความแตกต่างจากการส่งผ่านความหมายของสถานะทางเพศที่ถูกกำหนดจากเงื่อนไขเชิงสังคมและวัฒนธรรม ผ่านการปลูกฝัง หรือขัดเกลา หรือกล่อมเกลาทางสังคม (Socializations) โดยสถาบันทางสังคม และวัฒนธรรมที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันครอบครัว

เมื่อเป็นเช่นนี้ ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างอำนาจในอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่จึงมิใช่สิ่งปกติหรือสิ่งธรรมชาติ (Naturalized) หากแต่เป็นสิ่งที่สร้างของสังคม (Social Construct) ซึ่งสถาปนาความเป็นเพศหรือเพศสภาพ (Gender) อันทำให้เกิดและตอกย้ำความแตกต่างระหว่างเพศ เพื่อใช้ประโยชน์จากความต่างสร้างความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียม ความแตกต่างที่ว่านี้จึงเป็นความต่างทั้งในทางกายภาพ ความสามารถ การทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ บทบาทหน้าที่ หรือแม้กระทั่งอารมณ์ความรู้สึก มนุษย์ที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้หญิงทุกคนที่เกิดและเติบโตขึ้นมาในสังคม ซึ่งเป็นปริณิชนของอำนาจอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ จึงมีแนวโน้มที่ยินยอมต่ออำนาจความแตกต่าง อันนำมาซึ่งการสร้างตัวตนและมีอัตลักษณ์แบบผู้หญิงตามที่สังคมกำหนด

ฉะนั้นแล้ว โดยการรับรู้ของสังคมทั่วไป อัตลักษณ์ของผู้หญิงจึงถูกวางอยู่บนวิธีคิดแบบชายเป็นใหญ่ร่วมไปกับกระบวนทัศน์นิยมและโครงสร้างทางสังคมอื่นๆ ในเบื้องต้น ฐานคิดการตัดสินด้วยสรีระทางกายภาพได้จัดวางตำแหน่งหน้าที่ให้ผู้หญิงเป็นเพศของความอ่อนแอ อ่อนไหว ไร้เรี่ยวแรง ไม่เหมาะที่จะทำงาน ผู้หญิงจึงมักจะถูกกีดกันออกจากการผลิต (Productive) และการเป็นแรงงานของสังคม ในขณะที่เดียวกันความเชื่อในระบบชายเป็นใหญ่ก็ตอกย้ำผู้หญิงให้ถูกแช่แข็งอยู่กับภาวะในการเจริญพันธุ์ (Reproductive of Children) การมีเพศสัมพันธ์ และการขัดเกลาทางสังคมแก่เด็ก (Socialization of Children) ในฐานะวัตถุทางเพศที่มีหน้าที่ปรนนิบัติและตอบสนองความต้องการทางเพศให้แก่ผู้ชาย เพื่อให้กำเนิดและดำรงเผ่าพันธุ์ รวมไปถึงบทบาทของความเป็นแม่ในการให้กำเนิดและเลี้ยงดูลูก (Mitchell, 1977: 99-122) ด้วยความเชื่อเช่นนี้ ผู้หญิงจึงถูกให้ความหมายภายใต้กรอบอัตลักษณ์ความเป็นหญิงในฐานะผู้ที่ด้อยกว่า (Inferior) เป็นผู้ถูกกระทำ (Passive) และถูกจำกัดการมีตัวตนเพียงในขอบเขตพื้นที่ส่วนตัว (Private Space) หรือครอบครัว (Domestic) ในขณะที่ผู้ชายกลับถูกให้ความหมายในลักษณะทวิ

ลักษณะของกระบวนทัศน์ เป็นพระเจ้าที่มีอำนาจสูงสุด (God the Father) เป็นผู้กระทำการ (Active) และอยู่ในปริณิณทลของพื้นที่สาธารณะ (Public Space) (Plumwood, Val. อ้างใน วารุณี ภูริณสินธิ์, 2545: 10) ผู้ชายจึงเป็นเพศที่มีอิสระ มีอภิสิทธิ์ และมีสมรรถภาพ อันสามารถจะควบคุมหรือกดขี่เอารัดเอาเปรียบผู้หญิงได้อย่างชอบธรรม ภายใต้ฐานคิดของความแตกต่างทางชีววิทยา การแบ่งแยกเพศ และการแบ่งเขตแดนความรู้ของผู้หญิงออกจากผู้ชาย

อำนาจความแตกต่างระหว่างหญิงและชายที่ถูกสร้างขึ้น เพื่อจัดจำแนกและให้ความหมายเบ็ดเสร็จแก่หญิงและชายอย่างไม่เสมอภาค ไม่เพียงแต่ปรากฏให้เห็นในพื้นที่ทางสังคมทั่วไปเท่านั้น หากแต่อำนาจของความแตกต่างอย่างสุดขั้วยังแพร่กระจายเข้าสู่พื้นที่เรือนจำ สมคบคิดกับอำนาจความรู้ในระบบเรือนจำ เพื่อสร้างความจริงที่ส่งผลต่อการสร้างร่างกายหรือตัวตนของผู้หญิงผู้กระทำความผิดด้วย ฉะนั้น สำหรับผู้หญิงที่กลายเป็นผู้กระทำความผิดของสังคม ต้องก้าวเข้าสู่โลกของเรือนจำ จึงไม่เพียงแต่นำเอาร่างกายของตนเองภายใต้อัตลักษณ์ทางสังคมของความเป็นหญิงเข้าสู่เรือนจำเท่านั้น หากแต่ยังกลายเป็นผู้ที่ถูกกำกับด้วยอำนาจที่ทับซ้อน ทั้งอำนาจความรู้ของเรือนจำและอำนาจอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ เมื่อเป็นเช่นนี้ แม้หญิงและชายจะเป็นผู้กระทำความผิดในฐานะผู้ต้องขังเหมือนกัน แต่ด้วยวิถีคิดภายใต้ระบบความแตกต่างทางเพศ ผู้หญิงที่กระทำความผิดหรือผู้ต้องขังหญิงก็จะถูกจัดวางให้อยู่ในปริณิณทลที่แยกขาดออกจากผู้ต้องขังชายด้วยความแตกต่าง ทั้งกระบวนการก่อนเข้าสู่เรือนจำ การแรกเข้า วิถีชีวิตในเรือนจำ การแบ่งงาน หรือแม้กระทั่งกิจกรรมอื่นๆ ในเรือนจำ อันส่งผลต่อการสร้างร่างกายของผู้ต้องขังหญิงให้กลายเป็นวัตถุของอำนาจอย่างหมดจด ดังนั้น หากเรือนจำถูกออกแบบมาให้เป็นเพียงพื้นที่สำหรับผู้ชาย โดยไม่ได้ยืนอยู่บนฐานคิดที่ตระหนักถึงความสำคัญของเพศภาวะ (Gender Sensitivity) ที่เกี่ยวข้องกับความจำเป็น ความต้องการ หรือแม้แต่อัตลักษณ์ของผู้หญิง เรือนจำก็ไม่สามารถจะเอื้ออำนวยหรือตอบสนองต่อการใช้ชีวิตของผู้ต้องขังหญิง บนรากฐานของอิสรภาพทางร่างกายและจิตใจได้อย่างแท้จริง

ร่างกายพื้นที่เป้าหมายของอำนาจในเรือนจำ

ในการศึกษาการสร้างร่างกายที่สยบยอมของผู้ต้องขังหญิงในระบบเรือนจำนี้ ผู้วิจัยมองร่างกาย (Body) ของผู้ต้องขังหญิงผ่านเลนส์ความคิดของ มิเชล ฟูโกต์ ซึ่งมีข้อเสนอแนะไปที่ร่างกายในทางกายภาพหรือสรีระทางชีววิทยาเท่านั้น หากแต่หมายความว่าไปถึงชีวิต (Life) ทั้งที่เป็นความคิด จิตใจ จิตสำนึก รวมไปถึงคุณลักษณะนิสัย หรือสิ่งที่อยู่ภายในตัวมนุษย์ (Model of Internalization) ที่ไม่สามารถแยกขาดจากกันได้ ร่างกายของมนุษย์ในที่นี้จึงไม่ใช่อัตบุคคลที่เป็นสากล (Universal Subject) หากแต่สามารถเลื่อนไหลเปลี่ยนแปลง บนความแตกต่างหลากหลายตามวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์เฉพาะ (Particular Culture and History) ฉะนั้น ร่างกายของมนุษย์จึงสามารถจะเป็นได้ทั้งอัตบุคคลที่ถูกสร้างจากศาสตร์หรือความรู้ อัตบุคคลที่ถูกสร้างจากอำนาจที่เป็นวินัย หรือแม้แต่อัตบุคคลที่ถูกสร้างจากอำนาจในเชิงจริยธรรม ร่างกายของมนุษย์จึงมีฐานะเป็นร่างกายในทางการเมือง (Body Politics) ซึ่งเป็นเสมือนพื้นที่ของการถ่ายทอดและการสื่อสารที่สนับสนุนให้อำนาจและความรู้ทำงาน จนร่างกายนั้นถูกปราบให้กลายเป็นวัตถุของความรู้หรือเป็นร่างกายที่สยบยอม ผ่านทางวินัยหรือปฏิบัติการที่หลากหลาย ภายใต้ระบบของความถูกต้องและการทำให้เป็นมาตรฐานหรือการสร้างความเป็นปกติ (Process of Normalization) จนกระทั่งร่างกายนั้นมีสำนึก รู้ อันนำมาสู่การควบคุมตนเอง (Self-Monitoring) และการมีวินัยในตนเอง (Self-Discipline) ในฐานะร่างทรงที่จำนนต่ออำนาจอย่างหมดจด

เช่นเดียวกันกับร่างกายของผู้ต้องขังหญิง ด้วยอำนาจ ความรู้ ความจริง ภายใต้ปฏิบัติการทางอำนาจที่ซับซ้อนได้ทำให้ผู้ต้องขังหญิงต้องเคลื่อนที่เข้าสู่พิธีกรรมว่าด้วยการลดระดับความเป็นมนุษย์ (Degradation Ceremonies) จนกลายเป็นตัวตนที่ต่ำต้อย และนำมาสู่การถูกสลายตัวตน ร่างกายที่สยบยอมของผู้ต้องขังหญิงจึงกลายเป็นพื้นที่ของระบบความสัมพันธ์ (Relation) ระหว่างร่างกายกับระบบอำนาจภายในเรือนจำ ด้วยเหตุนี้ ร่างกายจึงมีฐานะเป็นวิธีการ (Means) ซึ่งเรือนจำสามารถจะสร้างให้เป็นไปตามความหมายของเรือนจำสมัยใหม่ ภายใต้ข้ออ้างของปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงร่างกายที่ผิดพลาดให้เกิดความถูกต้องเหมาะสม (Correctional Intervention) โดยการแบ่งแยก

ร่างกายออกเป็นส่วนย่อยๆ ในระดับจุลภาค เพื่อให้ทุกส่วนของร่างกายได้ถูกสังเกต พินิจ ตรวจสอบ วิเคราะห์ หรือเปรียบเทียบกับร่างกายในอุดมคติ (Ideal) ที่เชื่อว่าเป็นความสมบูรณ์แบบ (Shantz and Frigon, 2010: 8) ฉะนั้น การสร้างร่างกายที่ถูกต้องเหมาะสม จึงเป็นระบบความสัมพันธ์ในลักษณะของการกำหนดหรือควบคุม (Shaping) ทุกส่วนของร่างกายผู้ต้องขังหญิง เพื่อให้เกิดการตอบสนองต่ออำนาจอย่างความเชื่อฟัง มากไปกว่านั้นยังส่งผลให้ผู้ต้องขังหญิงพยายามขับเคลื่อนร่างกายของตนเองเข้าสู่ระบบความถูกต้อง โดยสมัครใจ ร่างกายของผู้ต้องขังหญิงจึงตกเป็นพื้นที่เป้าหมายของอำนาจอันแยบยล ซึ่งมิใช่การสยบยอมด้วยการข่มขู่บังคับ หากแต่เป็นการควบคุมตนเองด้วยความเชื่อและยินยอมอย่างว่านอนสอนง่าย

เมื่อการมองร่างกายและความเป็นอัตบุคคลตามแนวความคิดของฟูโกต์ได้สะท้อนให้เห็นว่า ฟูโกต์ให้ความสำคัญกับร่างกายโดยมุ่งเป้าไปที่วิธีการทำงานของอำนาจหรือปฏิบัติการของอำนาจที่เป็นตัวกำหนด จัดการ ควบคุม ทั้งความคิดและการกระทำของมนุษย์ถ้วนทั่วทุกคน อย่างไรก็ตาม เมื่องานชิ้นนี้เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์ตัวตนหรือร่างกายของผู้ต้องขังหญิง การวิเคราะห์วิธีการทำงานของอำนาจจึงต้องอาศัยแนวคิดชายเป็นใหญ่ของนักคิดกลุ่มสตรีนิยมร่วมด้วย เพื่อให้สามารถเข้าใจและวิเคราะห์ให้เห็นถึงร่างกายที่สยบยอมด้วยอำนาจทางวินัยของเรือนจำที่กระทำกับผู้ต้องขังหญิงชายโดยทั่วไป รวมไปถึงอำนาจอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ที่เบียดขับผู้หญิงให้กลายเป็นอื่นในสังคม

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในระบบของเรือนจำ อำนาจ ความรู้ และอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่จะร่วมกันสร้างความจริง เพื่อให้ผู้ต้องขังหญิงเป็นร่างกายใต้บังคับการภายใต้เป้าหมายของอำนาจในเรือนจำ แต่ในบางพื้นที่หรือในบางเงื่อนไขของเรือนจำ ผู้ต้องขังหญิงก็สามารถจะอาศัยปฏิบัติการทางอำนาจหรือเทคโนโลยีแห่งอำนาจ เพื่อสร้างความเป็นอัตบุคคลของตนเองขึ้นมา โดยไม่ได้สยบยอมต่ออำนาจหรือเป็นร่างกายที่เชื่อฟังไปเสียทั้งหมด ในบางพื้นที่ของเรือนจำจึงเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังหญิงได้มีตัวตนในอีกลักษณะหนึ่งที่แตกต่างไปจากผู้ต้องขังหญิงทั่วไป อันแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างหลากหลายของปัจเจกบุคคลนั่นเอง

ร่างกายภายใต้ปฏิบัติการทางอำนาจของเรือนจำ

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า การวิเคราะห์ให้เห็นร่างกายหรือตัวตนที่สยบยอมต่ออำนาจของผู้ต้องขังหญิงนั้น ในงานชิ้นนี้ได้อาศัยแนวความคิดของ มิเชล ฟูโกต์ ในการวิเคราะห์ เพื่อให้มองเห็นระบบความสัมพันธ์ของอำนาจ ความรู้ และการสถาปนาความจริงในระบบของเรือนจำทั้งอำนาจทางวินัยและอำนาจชายเป็นใหญ่ ที่ร่วมกันจัดกระทำกับร่างกายของผู้ต้องขังหญิงจนเป็นร่างกายที่เชื่อต่ออำนาจ โดยการวิเคราะห์จะให้ความสำคัญกับกระบวนการหรือวิธีการของอำนาจ ในฐานะที่เป็นปฏิบัติการทางกลยุทธ์ หรือยุทธศาสตร์ หรือเทคนิควิธีการ ซึ่งฟูโกต์เรียกว่า “เทคโนโลยีแห่งอำนาจ” (Technology of Power) อันเป็นชุดของวิธีการสร้างความจริงในระบบของเรือนจำ เพื่อให้ความจริงนั้นสามารถจัดการกับผู้ต้องขังหญิง จนเกิดสำนึกในการควบคุมตนเอง

ในระบบเรือนจำมีเทคโนโลยีแห่งอำนาจในการสร้างความจริงให้ผู้ต้องขังหญิง กลายเป็นร่างกายที่เชื่อ ด้วย “การสังเกตการณ์ที่เป็นลำดับชั้น” (Hierarchical Observation) ซึ่งเป็นชุดของวิธีการที่อาศัยความรู้ เพื่อสร้างความจริงในการควบคุมจัดการกับร่างกายของผู้ต้องขังหญิง โดยอาศัยเทคนิคหรือปฏิบัติการในการเฝ้ามองหรือตรวจตรา (Surveillance) ทั้งในแนวดิ่งและแนวนอน รวมไปถึงการตรวจค้น (Searches) เพื่อให้ผู้ต้องขังหญิงตกอยู่ในพื้นที่ของการถูกมองเห็นได้ตลอดเวลา

เทคนิคในการเฝ้ามองหรือตรวจตราในแนวดิ่ง (Vertically) เป็นวิธีการของอำนาจที่เรือนจำสร้างตนเองให้เป็นพื้นที่ของการเฝ้ามองแบบตายตัว (Static) ผ่านการสังเกตโดยตรง ซึ่งเป็นการควบคุมที่มีลำดับชั้นตามบทบาทหน้าที่ ทั้งการควบคุมจากนโยบายและการควบคุมจากเจ้าหน้าที่ของเรือนจำ เพื่อให้ผู้ต้องขังหญิงปฏิบัติตนอยู่ในกฎระเบียบของเรือนจำอย่างเคร่งครัดตลอดเวลา การเฝ้ามองจึงอาศัยเครื่องมือที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น กล้องวงจรปิด เครื่องมือการจำกัด การจัดพื้นที่ การติดตารางการจัดเวลา สิ่งปลูกสร้าง หรือแม้แต่สภาพแวดล้อมในเรือนจำ เพื่อสร้างเรือนจำให้เป็นพื้นที่ (Space) และสถานที่ (Place) ที่เต็มไปด้วยวัตถุสิ่งของ (Objects) ที่เหมาะกับการเฝ้าดูหรือควบคุม (Monitor) อันเป็นการเฝ้ามองอย่างรอบด้าน (Panoptic Surveillance) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกแบบและจัดวางสิ่งปลูกสร้างภายใต้ฐานความรู้

ด้านอาชีววิทยาและนวัตกรรมทางสถาปัตยกรรมที่เรียกว่า สรรพทัศน์ (Panopticon) เพื่อความสามารถในการมองเห็นได้อย่างรอบด้าน ด้วยหน้าต่าง ฉกกัน หอคอยสูงตรงกลาง กลไกแสงสว่าง หรือแม้แต่การพลัดเปลี่ยนเวรยามของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกให้การตรวจตราเป็นไปอย่างถาวร ต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพสูงสุดในทุกวินาที (Danaher, Schirato and Webb, 2000: 52-57) นอกจากนั้น การเฝ้ามองยังเป็นเทคนิคที่เป็นพลวัต (Dynamic) ซึ่งมีลักษณะเป็นเครือข่ายทางอำนาจ (Network of Power) ที่สะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (Relation of Power) ภายใต้ระบบความสัมพันธ์ในเรือนจำ โดยอาศัยปฏิสัมพันธ์หรือระบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ต้องขังหญิงกับผู้คุมรอบข้าง (Shantz and Frigon, 2010: 9) โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างผู้ต้องขังหญิงทั่วไปกับผู้ต้องขังหญิงที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ หรือได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่เรือนจำให้ทำหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใด การเฝ้ามองและตรวจตราพฤติกรรมของผู้ต้องขังหญิงจึงเป็นไปอย่างซับซ้อนถี่ถ้วน อันส่งผลให้ผู้ต้องขังหญิงต้องถูกควบคุมอย่างหมดจดนั่นเอง

นอกเหนือไปจากการเฝ้าดูหรือตรวจตราแล้ว เทคนิคสำคัญอีกประการหนึ่งของการสังเกตการณ์ที่เป็นลำดับขั้นยังอาศัยเทคนิคของการตรวจค้น (Searches) โดยอาศัยความรู้ทั้งทางอาชีววิทยา ความรู้ทางการแพทย์ หรือแม้แต่ความรู้ด้านจิตวิทยา เพื่อตรวจสอบร่างกายของผู้ต้องขังหญิงให้เป็นร่างกายที่ถูกต้องและเหมาะสมตามวินัยของเรือนจำ การตรวจค้นร่างกายจึงเป็นกระบวนการลดระดับความเป็นมนุษย์ (Degrading) และการกระทำที่ล่วงละเมิดหรือปดเปื้อน (Abuse) ซึ่งเรือนจำสามารถกระทำต่อผู้ต้องขังหญิงได้อย่างเป็นปกติในทุกพื้นที่และทุกเวลาเมื่อเจ้าหน้าที่เกิดข้อสงสัยและต้องการจะตรวจค้น โดยที่ผู้ต้องขังหญิงไม่จำเป็นต้องรู้เห็น (Shantz and Frigon, 2010: 9) ผู้ต้องขังหญิงจึงตกอยู่ในสภาวะของความเกรงกลัว ไม่กล้าท้าทายหรือต่อต้านอำนาจของเรือนจำ และพยายามตรวจตราหรือควบคุมตนเอง จนเกิดเป็นแนวปฏิบัติสำหรับผู้ต้องขังหญิงด้วยการกำกับตนเอง (Conduct of Conduct) หรือสังเกต/ควบคุมดูแลตนเอง (Self-Monitoring) จนเป็นร่างกายที่สามารถใช้ประโยชน์ได้ (Useful Body) และเป็นร่างกายที่เข้าใจได้ คิดได้ และคิดเป็น (Intelligible Body) (McLaren, 2002: 107-108) เทคโนโลยี

แห่งอำนาจการสังเกตการณ์อย่างเป็นลำดับขั้นจึงเป็นการสร้างความจริงเพื่อจัดการกับร่างกายของผู้ต้องขังหญิงจากภายนอก (External) ด้วยวินัยของเรือนจำเข้าสู่ภายใน (Internal) ด้วยการครอบงำความคิด จิตใจ ความรู้สึก ความเชื่อ อันส่งผลต่อการกระทำที่จำนนต่ออำนาจ ความจริงที่เกิดขึ้นในระบบเรือนจำก็จะกลายเป็นมาตรฐานการกระทำสำหรับผู้ต้องขังหญิง ด้วยกระบวนการของความเป็นปกติ (Normalization Process) แบบผู้หญิงในเรือนจำ ซึ่งฟูโกต์เรียกว่า “การตัดสินเพื่อสร้างความเป็นปกติ” (Normalizing Judgment) ในลักษณะที่เป็นแบบแผนแห่งการปฏิบัติร่วมกัน ภายใต้บทบาทหน้าที่ กฎเกณฑ์ทางเพศ (Gender Roles) และบรรทัดฐานทางพฤติกรรม (Behavioral Norms) เพื่อมุ่งจับจ้องความคิดและการกระทำของผู้ต้องขังหญิงให้เป็นไปตามมาตรฐานความเป็นปกติ (Normalizing Gaze) ของเรือนจำ นอกจากนี้การสร้างความเป็นปกติยังอาศัยเทคนิคของการกดดันทางสังคม (Social Pressure) และการเนรเทศออกจากพื้นที่ (Ostracism) ซึ่งเป็นการควบคุมในแนวนราบ (Laterally) ด้วยกลไกทางสังคม โดยที่เรือนจำไม่ต้องลงทุนลงแรง

ฉะนั้น เทคโนโลยีแห่งอำนาจของเรือนจำจึงเป็นปฏิบัติการของการสร้างความจริงว่าด้วยแนวการปฏิบัติตนในการควบคุมร่างกายในความหมายของการควบคุมชีวิต (Life) ความคิด (Thought) การกระทำ (Action) และความรู้สึก (Feeling) ของผู้ต้องขังหญิงในชีวิตประจำวัน (Routine Everyday Life) ซึ่งเกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมที่ผู้ต้องขังหญิงต้องปฏิบัติเป็นประจำ (Regular Basis) ในลักษณะของการเชื่องฟังและพร้อมปฏิบัติตามอย่างมีสำนึกในระดับจิตสำนึก จนในที่สุดวิถีปฏิบัติในฐานะที่เป็นความจริงก็กลายเป็นกฎของเรือนจำ (Disciplinary Routine) ที่มีผลต่อการกำหนดร่างกายของผู้ต้องขังหญิงให้เป็นอย่างใดอย่างหนึ่งนั่นเอง

เครื่องมือและวิธีการศึกษา

การจะเข้าถึงความจริงที่ทำให้ผู้ต้องขังหญิงเป็นอัตบุคคลหรือร่างกายที่สยบยอมในเรือนจำได้นั้น การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ “วิธีการศึกษาเรื่องเล่า” (Narrative Approach) ตาม “แนวการศึกษาแบบฟูโกต์เดียน” (Foucauldian Approach) ภายใต้

วิธีคิดหลังโครงสร้างนิยม (Post-Structuralism) ซึ่งท้าทายการแสวงหาความรู้ตาม กระบวนทัศน์ปฏิฐานนิยม (Positivism) อย่างถอนรากถอนโคน ฉะนั้น การศึกษาค้นคว้านี้จึง มิได้หยาบยกเอาแนวทางการศึกษาเรื่องเล่ามาใช้ เพื่อมุ่งหวังที่จะให้เรื่องเล่าเป็นข้อมูลใน การอธิบายปรากฏการณ์ เหตุการณ์ ปฏิสัมพันธ์ หรือแม้แต่โครงสร้างทางสังคมแต่ เพียงอย่างเดียว หากแต่เป็นการใช้เรื่องเล่าในฐานะเป็นเครื่องมือ หรือวิธีการ หรือ แนวทางในการศึกษา เพื่อรื้อสร้าง (Reconstruct) กระบวนการทำงานของอำนาจใน ระบบเรือนจำ ด้วยการวิเคราะห์ให้เห็นถึงอำนาจ ความรู้ และการสร้างความจริง ผ่าน เทคโนโลยีแห่งอำนาจที่หลากหลายภายใต้มุมมองทางความคิดของมิเชล ฟูโกต์

ส่วนสนามวิจัยของการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ร่วมแลกเปลี่ยนกับกลุ่มผู้เล่าเรื่องราว ประสบการณ์ชีวิตสองกลุ่มด้วยกัน นั่นคือ *กลุ่มผู้ต้องขังหญิงหรืออดีตผู้ต้องขังในเรือนจำ* เป็นกลุ่มคนผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีประสบการณ์ชีวิต ซึ่งสามารถถ่ายทอดเรื่องราวที่นำไป วิเคราะห์ด้วยบทเพื่อตอบคำถามการวิจัยได้ โดยผู้วิจัยจะเลือกพูดคุยกับผู้ต้องขังหญิงหรือ อดีตผู้ต้องขังหญิง 3 กลุ่ม ผู้ต้องขังหญิงหรืออดีตผู้ต้องขังหญิงทั่วไป ผู้ต้องขังหญิงหรือ อดีตผู้ต้องขังหญิงที่ถูกจัดให้เป็นผู้ต้องขังชั้นเยี่ยม ชั้นดีมาก หรือชั้นดี และผู้ต้องขังหญิง หรืออดีตผู้ต้องขังหญิงผู้ได้รับแต่งตั้งหรือได้รับมอบอำนาจจากเรือนจำให้ทำหน้าที่ ช่วยเหลืองานต่างๆ ของเรือนจำ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของอำนาจ และความรู้ที่ทำงานผ่านปฏิบัติการอันเข้มข้นในการสร้างความจริงให้ผู้ต้องขังหญิงยอม จำนน และ *กลุ่มเจ้าหน้าที่หรือผู้คุม* ผู้วิจัยจะพูดคุยสนทนากับกลุ่มนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูล เพิ่มเติมในการวิเคราะห์ให้เห็นอำนาจในเรือนจำที่มุ่งกระทำต่อร่างกายของผู้ต้องขังหญิง อันเป็นการตอบคำถามการวิจัยตามกรอบการวิจัยที่กำหนดไว้

ที่สำคัญ เนื่องจากการเข้าถึงประสบการณ์ชีวิตของผู้เล่าเรื่องตามแนวทาง การศึกษาเรื่องเล่าแบบฟูโกต์เดียวนั้น ให้ความสำคัญกับเรื่องเล่าและการเล่าที่เป็น เรื่องราวประสบการณ์ชีวิตส่วนตัวของผู้เล่า อีกทั้งในบางครั้งก็อาจกระทบกระเทือนต่อ อารมณ์และความรู้สึกของผู้เล่า การเล่าเรื่องจึงต้องเริ่มต้นพูดคุยสร้างความเชื่อมโยง (Rapport) ระหว่างผู้เล่าและผู้ฟัง (Hesse-Biber, 2014: 192) ความไว้วางใจ (Trustworthiness) การสร้างความคุ้นเคย (Familiar Ground) ความจริงใจ (Honesty)

(Payne, 2006: 40) บุคลิกภาพ อากัปกริยา คำพูด ช่วงเวลา หรือแม้แต่การจัดสถานที่และบรรยากาศในการพูดคุยที่เคารพและให้เกียรติเรื่องเล่ารวมถึงตัวผู้เล่าในฐานะผู้มีส่วนร่วม (Participants) โดยสมัครใจ ฉะนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาบนฐานของความเคารพในตัวผู้เล่าและเรื่องเล่าที่หลากหลายอย่างเท่าเทียม โดยผู้วิจัยมีฐานะเป็นผู้เขียน (Author) ที่พยายามบอกเล่าเรื่องราวของความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติที่แตกต่างออกไปจากการรับรู้ของสังคม ภายใต้ความมุ่งหวังที่จะเปิดพื้นที่ของเสียงที่เคยเงียบหรือสิ่งที่ไม่เคยพูดถึง (Voiceless) ในเรื่องเล่ากระแสหลัก (Grand Narrative) ผ่านเรื่องเล่าขนาดเล็ก (Little Narrative) ของผู้ต้องขังหญิงที่เต็มไปด้วยประสบการณ์ชีวิตเพื่อเปิดมุมมองความคิดของสังคม อันจะนำไปสู่การยอมรับความแตกต่างหลากหลายในตัวตนของมนุษย์ และการก่อรูปสังคมที่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเสมอภาค ยิ่งไปกว่านั้น ผู้วิจัยยังมีความเชื่อว่าการพูดคุยด้วยความสัมพันธ์ที่เท่าเทียมกันของผู้เล่าและผู้ฟัง จะช่วยให้ผู้เล่าได้คิดทบทวนเรื่องราวชีวิตของตนเองอีกครั้ง ซึ่งการย้อนคิดในระหว่างการพูดคุยจะเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความรู้ชุดใหม่ร่วมกันระหว่างผู้เล่าและผู้ฟัง อันสามารถนำไปสู่การสร้างตัวตนใหม่สำหรับผู้เล่าได้ในที่สุด

ผลการศึกษาและอภิปรายผลการศึกษา

เมื่ออำนาจและความรู้ของกลไกวินัยและการลงโทษในเรือนจำ ได้สมคบคิดกับอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ เพื่อสร้างความจริงในฐานะที่เป็นวาทกรรมของเรือนจำ พื้นที่เรือนจำจึงเต็มไปด้วยปฏิบัติการทางวาทกรรม อันเป็นเรื่องของระบบความสัมพันธ์เชิงอำนาจ (Power Relation) ที่ไปสร้างความจริงให้เกิดขึ้นในเรือนจำ และความจริงที่ว่านี้ก็ทำหน้าที่กำหนดหรือกำกับให้ผู้ต้องขังหญิงเชื่อฟังและปฏิบัติตาม เรือนจำจึงเป็นพื้นที่ของปฏิบัติการในการสร้างความจริงด้วยเทคโนโลยีแห่งอำนาจอันหลากหลาย ได้แก่ ปฏิบัติการของแรกเข้า ปฏิบัติการวิถีชีวิตประจำวัน ปฏิบัติการของการแบ่งงาน รวมไปถึงปฏิบัติการของความเป็นหญิง

ปฏิบัติการของการแรกเข้า

เมื่อผู้หญิงได้ชื่อว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือละเมิดกฎหมายของสังคม ถูกจับกุม และถูกดำเนินคดีภายใต้กระบวนการตัดสินและกระบวนการลงโทษของรัฐ กระบวนการยุติธรรมทางอาญาจะทำให้ผู้หญิงต้องเข้าสู่ระบบของการจัดจำแนกหรือจัดแบ่ง ด้วยกระบวนการทางอาญาที่มีหลายลำดับขั้นตอน ว่าจะเป็นการถูกจับกุม สืบสวน สอบสวนโดยอำนาจหน้าที่ของตำรวจและพนักงานสอบสวน การส่งฟ้องศาลตามหน้าที่ของอัยการ การพิจารณาคดีและพิพากษาตัดสินโทษโดยหน้าที่ของศาล และหลังจากนั้นผู้หญิงที่กระทำความผิดก็ต้องเข้าสู่ระบบการลงโทษของกรมราชทัณฑ์และกรมคุมประพฤติ

ปฏิบัติการของการแรกเข้าที่ทำให้ผู้ต้องขังหญิงถูกสร้างให้เป็นร่างกายที่เชื่อฟัง ปรากฏให้เห็นนับตั้งแต่การจับกุม โดยอำนาจและความรู้ได้สร้างความจริงที่บอกว่า ผู้หญิงที่กระทำความผิดคืออาชญากรที่ละเมิดกฎหมายต้องถูกลงโทษ ไม่สามารถจะขัดขืนการจับกุมได้ ภายใต้ความจริงข้อนี้ ผู้หญิงที่ถูกจับกุมจึงต้องตรวจตรา พิจารณา หรือสังเกตตนเอง แม้ว่าจะต้องการหนีหรือขัดขืน ก็ไม่สามารถจะกระทำได้ เพราะความจริงได้บอกอยู่แล้วว่า ถึงอย่างไรก็ไม่สามารถจะหนีรอด หากหนี ก็มีแนวโน้มที่จะถูกจับได้ เนื่องจากการหลบหนีสำหรับผู้หญิงเป็นเรื่องที่ยากลำบาก และหากถูกจับได้ก็ยิ่งจะถูกลงโทษ ถูกเพิ่มโทษหนักมากขึ้น หรืออาจจะทำให้กระบวนการยุติธรรมทางอาญายืดเยื้อออกไป ผู้หญิงจึงเชื่อในความจริงข้อนี้ไม่กล้าขัดขืนการจับกุม ยิ่งไปกว่านั้น ภายใต้ความจริงนี้ยังทำให้ผู้หญิงที่กระทำความผิดพยายามตรวจตราตนเองให้เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในฐานะผู้มีอำนาจที่เป็นตัวแทนของรัฐ ภายใต้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่เป็นลำดับชั้น ประหนึ่งว่าอยู่ในสายตาของเจ้าหน้าที่ตลอดเวลา ฉะนั้น แม้กระบวนการจับกุม สืบสวน สอบสวน จะเป็นไปในลักษณะใด และจะต้องถูกปฏิบัติอย่างไร ผู้หญิงที่กระทำความผิดก็พร้อมจะยอมรับ ยิ่งไปกว่านั้นการสยบยอมด้วยความเชื่อในความจริงนี้ยังทำให้ผู้หญิงไม่กล้าที่จะเรียกร้องหรือไม่ขัดขืนต่อกระบวนการดังกล่าว แม้ว่าจะเป็นไปด้วยการบีบบังคับ ข่มขู่ คุกคาม ปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสม หรือเป็นไปด้วยความรุนแรง อาทิ การถูกจับใส่กุญแจมือต่อหน้าผู้คนมากมาย เพื่อนบ้าน หรือแม้แต่ครอบครัว การ

สอบสวนด้วยคำพูดที่ไม่สุภาพ การถูกกักขังไว้ในห้องขังของโรงพัก ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่ทรุดโทรมและไม่เอื้ออำนวย ซึ่งเต็มไปด้วยเจ้าพนักงานที่ขาดความเอาใจใส่ และผู้กระทำความผิดคนอื่นๆ ทั้งหญิงและชายปะปนกัน หรือแม้แต่การเคลื่อนย้ายผู้ต้องหอยังไม่เหมาะสมไปยังสถานีตำรวจ โดยมีได้สนใจความรู้สึก ความจำเป็น บริบทแวดล้อม หรือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียม ปฏิบัติการของการแรกเข้าจึงเป็นระบบความสัมพันธ์ที่สร้างความจริงให้ผู้หญิงที่กระทำความผิดกลายเป็นร่างกายที่เชื่อฟังนับตั้งแต่มิไม่ได้ก้าวเข้าสู่เรือนจำ ในฐานะผู้ที่ไม้อาจจะปฏิเสธความผิดและการลงโทษ

หรือแม้แต่เมื่อก้าวเข้าสู่อาณานิคมของเรือนจำ ด้วยแบบแปลนและสิ่งปลูกสร้างของเรือนจำ บนฐานคิดที่มุ่งเน้นการแยกผู้กระทำความผิดกฎหมายออกจากสังคม ให้อยู่ในพื้นที่จำกัดที่มีการดูแลด้านความปลอดภัยสูงสุด เพื่อเป็นการลงโทษและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่การเป็นพลเมืองดีของสังคม รั้วรอบขอบชิด กำแพงสูงชันหลายชั้น ประตูเหล็กขนาดใหญ่ ประตูเล็กสำหรับผู้ต้องขังโดยเฉพาะ ลวดหนามบนกำแพง คุน้ำกั้นระหว่างกำแพงกับรั้ว หอคอยสูงรักษาการณ์หน้าเรือนจำ ป้อมรักษาการณ์บนกำแพงรอบเรือนจำ หรือแม้แต่ตัวอาคารที่ดิบและแน่นหนา ได้กลายเป็นวัตรกรรมทางสถาปัตยกรรมในการจับจองและตรวจตราที่ตอกย้ำความจริงว่า ผู้ต้องขังหญิงเป็นผู้ที่ต้องถูกลงโทษโดยไม่สามารถจะหลบหนีหรือปฏิเสธการลงโทษได้ ฉะนั้นผู้ต้องขังหญิงจึงเลือกที่จะเชื่อและปฏิบัติตามวินัยหรือกฎกติกาของเรือนจำโดยไม่มีข้อแม้ ยิ่งไปกว่านั้น สิ่งปลูกสร้างแต่ละอย่างแต่ละชนิดของเรือนจำยังถูกจัดสัดส่วนพื้นที่เฉพาะเพื่อกำหนดประโยชน์ใช้สอย และกำหนดตำแหน่งแห่งที่ของผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ ผู้ต้องขังหญิงจึงต้องสังเกตและตรวจตราตนเองอย่างเคร่งครัดว่ามีหน้าที่อะไร ต้องคิดอย่างไร และต้องทำอะไรภายใต้พื้นที่และตำแหน่งแห่งที่ที่ถูกกำหนด สถาปัตยกรรมของเรือนจำจึงเป็นเครื่องมือในการสร้างความจริง เพื่อกำกับร่างกายผู้ต้องขังหญิงให้กลายเป็นวัตถุของอำนาจ การถูกถอดถอนอิสรภาพไม่สามารถจะปฏิบัติตนได้อย่างเสรี ภายใต้สัญญาหรือความหมายของความเป็นเรือนจำในฐานะสถานที่กักขังและลงโทษผู้กระทำความผิด

นอกจากนั้น ปฏิบัติการของการแรกเข้ายังครอบคลุมไปถึงกระบวนการแรกรับเมื่อผู้หญิงที่กระทำความผิดต้องก้าวเข้าสู่โลกของเรือนจำ ในฐานะผู้ต้องขังหญิง อำนาจ

ความรู้ และอุดมการณ์ขายเป็นใหญ่ได้สร้างความจริงภายใต้ปฏิบัติการแรกเข้า ซึ่งผู้ต้องขังหญิงจะต้องเข้าสู่เรือนจำด้วยความสะอาดหมดจด ปราศจากสิ่งของต้องห้ามที่เรือนจำไม่พึงปรารถนา ความจริงข้อนี้ทำให้ผู้ต้องขังหญิงทุกคนก้าวเข้าสู่การตรวจค้นร่างกาย พร้อมกับสำรวจตรวจตราตนเอง ไม่ให้มีสิ่งผิดกฎหมายหรือสิ่งของแปลกปลอมในร่างกายเข้าสู่เรือนจำ ผู้ต้องขังหญิงจึงเดินเรียงแถวอย่างว่องไว ผ่านประตูเหล็กและลูกกรงเหล็กอันแน่นหนาหลายชั้นเข้าสู่แดนแรกรับ เพื่อทำการคัดกรอง สอบประวัติ ชักประวัติสุขภาพ ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร บันทึกข้อมูลประจำตัว และตรวจค้นร่างกายอย่างละเอียดถี่ถ้วน แม้ว่าในบางครั้งจะต้องเปิดเผยเรือนร่างในที่สาธารณะ ด้วยนุ่งผ้าถุงกระโจมอก ไม่สวมเสื้อ หรือต้องอ้าปาก แบมือ ปลอยผม กางขา หันหน้าหันหลัง ถูกค้นตัวซ้ำแล้วซ้ำเล่า หรือถูกตรวจภายในในบางกรณี ผู้ต้องขังหญิงก็พร้อมจะปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด อำนาจของระบบเรือนจำที่ได้สร้างความจริงจึงไม่เพียงแต่จัดการกับร่างกายภายนอกของผู้ต้องขังหญิงเท่านั้น หากแต่ยังมีพลังในการกำกับกับจิตใจหรือความรู้สึกนึกคิดของผู้ต้องขังหญิงให้สยบยอมต่ออำนาจ ศิโรราบต่อความจริง และยินยอมปฏิบัติตามกระบวนการขั้นตอนแรกรับ โดยไม่ซุกซ่อนสิ่งผิดกฎหมายเข้าสู่เรือนจำ แม้ว่าจะถูกปฏิบัติด้วยความรุนแรง ถูกเหยียดหยาม ละเมิดสิทธิในร่างกาย หรือแม้แต่ไม่ได้เป็นไปในลักษณะที่เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ก็ตาม

ปฏิบัติการของวิถีชีวิตประจำวัน

ภายใต้ข้ออ้างแห่งรัฐที่ว่า เรือนจำเป็นสถาบันแห่งการลงโทษและแก้ไขพฤติกรรมของมนุษย์ผู้กระทำความผิดให้กลายเป็นพลเมืองดีของสังคม เรือนจำจึงเป็นพื้นที่ของการใช้อำนาจเพื่อสร้างร่างกายหรือตัวตนใหม่ให้แก่ผู้ต้องขังหญิงในทุกวิถีทางชีวิตของผู้ต้องขังหญิงในรั้วกำแพงเหล็กสูงชันได้ถูกจำกัดอิสรภาพและความปรารถนาด้วยอำนาจ ความรู้ และอุดมการณ์ขายเป็นใหญ่ ผ่านปฏิบัติการในวิถีชีวิตประจำวันของผู้ต้องขังหญิงด้วยการจัดพื้นที่และตารางเวลา เพื่อสร้างตัวตนผู้ต้องขังหญิงภายใต้การควบคุมจัดการของเรือนจำ โดยที่ผู้ต้องขังหญิงไม่สามารถจะออกแบบตนเองให้อยู่ในพื้นที่หรือเวลาตามความปรารถนาได้อย่างอิสระ ความจริงว่าด้วยวิถีชีวิตประจำวันของผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำเป็นการกำหนดให้ร่างกายของผู้ต้องขังหญิงอยู่ในพื้นที่หนึ่งๆ ในช่วงเวลาที่

กำหนดตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง ในวันจันทร์ถึงศุกร์ ผู้ต้องขังหญิงจะต้องปฏิบัติตามกรอบเวลาและกรอบพื้นที่ คือ 06.00 น. ลงจากเรือนนอน อาบน้ำแปรงฟัน/ สระผม/ ซักผ้า, 07.00 น. รับประทานอาหารเช้า, 08.00 น. เคารพธงชาติ สวดมนต์ ฟังการอบรมจากเจ้าหน้าที่, 08.30 น. เข้ารับการฝึกวิชาชีพและศึกษาอบรม, 12.00 น. หยุดพักรับประทานอาหารกลางวัน, 13.00 น. เข้ารับการฝึกวิชาชีพหรือศึกษาอบรม (ต่อ), 15.00 น. เลิกงาน อาบน้ำ, 15.30 น. รับประทานอาหารเย็น, 16.00 น. เตรียมตัวขึ้นเรือนนอน พักผ่อนตามอัธยาศัย, 19.00 น. สวดมนต์ให้พระ แล้วพักผ่อนตามอัธยาศัย และ 21.00 น. ฟังสัญญาณเข้านอน (ผู้ต้องขังใหม่จะต้องอบรมจิตภาวนา 1 เดือน) ส่วนวันหยุดนักขัตฤกษ์ และวันเสาร์อาทิตย์ หลังจาก 8.00 น. ที่ผู้ต้องขังหญิงเคารพธงชาติและสวดมนต์เสร็จสิ้น จะมีเวลาพักผ่อนตามอัธยาศัย อาจจะเล่นกีฬา ดูหนังวีซีดีหรือดีวีดี (VCD/DVD) ทำความสะอาดเรือนนอน ซักผ้า จนถึง 15.00 น. จึงอาบน้ำ รับประทานอาหารเย็น แล้วเข้านอน

ความจริงว่าด้วยกิจกรรมตามตารางพื้นที่และตารางเวลาที่เรือนจำได้กำหนดขึ้น สะท้อนให้เห็นว่าผู้ต้องขังหญิงต้องปฏิบัติตามแนวทางที่ระบบเรือนจำสร้างขึ้น ในฐานะที่เป็นวินัยของระบบเรือนจำ ภายใต้การควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่อย่างเคร่งครัด โดยไม่สามารถต่อต้านหรือขัดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถูกกำกับด้วยกรอบเวลาที่เร่งรีบ ทำให้ผู้ต้องขังหญิงต้องพยายามจัดการตนเองให้สามารถทำกิจกรรมจนเสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนด ทั้งที่ในบางกิจกรรมก็เป็นไปด้วยความยากลำบากอย่างยิ่ง

ที่เห็นได้ชัดคือ การอาบน้ำ อันเป็นเสมือนเวทีของการแก่งแย่งฉกฉวยพื้นที่ เวลา และโอกาส เพื่อเข้าครอบครองอาณาบริเวณส่วนตัวในการอาบน้ำ ซักผ้า และตากผ้าในเวลาเดียวกัน บริเวณลานอาบน้ำจะเป็นลานโล่งกว้าง มีอ่างอาบน้ำขนาดใหญ่รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าหลายอ่างให้ผู้ต้องขังหญิงยืนเรียงแถวกันอาบน้ำ ในบางแห่งเป็นฝักบัวติดผนัง ในเรือนจำวาทกรรมของการอาบน้ำได้ผลิตสร้างความจริงที่ผู้ต้องขังหญิงต้องอาบน้ำให้สะอาดภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อความจริงในเรือนจำเป็นเช่นนี้ ผู้ต้องขังหญิงทุกคนจึงต้องตรวจตราตนเองให้เรียบร้อยก่อนที่จะถึงเวลาอาบน้ำ โดยเตรียมความพร้อมในการนุ่งกระโจมอก เตรียมขันน้ำพลาสติกของตนเอง เตรียมแปรงสีฟัน/ยาสีฟัน/สบู่ให้เรียบร้อย เพื่อให้สามารถเข้าสู่ลานอาบน้ำและอาบน้ำได้ทันทีเมื่อถึงเวลา ซึ่งการสำรวจ

ตรวจตราตนเองจะทำให้ผู้ต้องขังหญิงสามารถอาบน้ำได้อย่างสะอาดและเสร็จสิ้นทันเวลา แม้ว่าสรีระทางกายภาพของผู้หญิงจะต้องการความละเอียดอ่อนและประณีต ซึ่งต้องใช้เวลาค่อนข้างมากก็ตาม การอาบน้ำของผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำจึงมีการเตรียมพร้อมก่อนถึงเวลาที่กำหนด ผู้ต้องขังหญิงจะตื่นตัว รู้ตัว รู้คิดตลอดเวลาว่าต้องทำอะไร ทำอย่างไร ให้กิจกรรมเสร็จสิ้นในพื้นที่และระยะเวลาที่กำหนด

ยิ่งไปกว่านั้น ความจริงว่าด้วยการอาบน้ำ ยังเป็นตัวกำหนดให้เกิดระบบการแบ่งงานกันภายในกลุ่มเพื่อนผู้ต้องขังหญิงที่สนิทสนมกัน เพื่อแบ่งหน้าที่ในช่วงเช้า จับจองคิวอาบน้ำ และช่วยเหลือกัน โดยจะรู้กันภายในกลุ่มว่าใครต้องทำอะไร เพื่อให้ทุกคนสามารถทำกิจกรรมทุกอย่างให้เสร็จทันเวลา หรือแม้แต่ในบางครั้งที่เกิดกรณีการทะเลาะเบาะแว้งเกิดขึ้นในพื้นที่อาบน้ำ ผู้ต้องขังหญิงก็ต้องอดทนและพยายามหลีกเลี่ยงให้มากที่สุด เพราะอาจนำไปสู่การถูกลงโทษโดยการลดชั้นนักโทษ ซึ่งจะมีผลต่อการขอลดโทษหรือขอภัยโทษได้ การอาบน้ำจึงเป็นพื้นที่ที่สะท้อนให้เห็นความจริงของผู้ต้องขังหญิงที่มีผลต่อการก่อรูปตัวตน ให้ผู้ต้องขังหญิงต้องพยายามกำกับและควบคุมตนเองตามแนวปฏิบัติเพื่อให้สามารถทำกิจกรรมได้อย่างเป็นปกติในระบบของเรือนจำ ซึ่งผู้ต้องขังหญิงที่สามารถอาบน้ำ สระผม และซักผ้าได้สะอาดหมดจดภายในระยะเวลาที่กำหนดจะได้รับการยอมรับในฐานะเป็นผู้ต้องขังที่ดีของเรือนจำ

ปฏิบัติการของการแบ่งงาน

ปฏิบัติการของการแบ่งงาน เป็นปฏิบัติการที่เกิดจากอำนาจ ความรู้ และอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ที่ร่วมมือกันสร้างความจริง ด้วยฐานความเชื่อในความแตกต่างระหว่างเพศอย่างสุดขั้วของอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ อันนำมาสู่การจัดจำแนกแยกแยะงานระหว่างเพศหญิงและชายออกจากกัน ผู้ต้องขังหญิงในฐานะที่เป็นหญิงจึงถูกกำหนดให้ต้องทำงานที่สอดคล้องไปอัตลักษณ์ความเป็นหญิงที่ถูกให้ความหมายบนความแตกต่างทางเพศ และการแบ่งงานตามเพศภาวะ (Gender Division of Labour) ภายใต้การมองว่าเป็นสภาวะธรรมชาติที่มีความแตกต่างด้านสรีระทางกายภาพ รวมไปถึงความมั่นคงทางจิตใจและอารมณ์ระหว่างหญิงและชาย ขอบเขตการทำงานจึงต้องถูกแยกขาดออกจากกัน (Washbrook, 2007: 5) โดยผู้หญิงมักจะถูกยึดโยงอยู่กับการเป็นแรงงานเพียงภายใน

บ้านหรือครอบครัว ในขณะที่งานของผู้ชายเป็นงานในตลาดแรงงานที่สามารถสร้างรายได้ และนำมาซึ่งความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่ตนเอง ครอบครัว และสังคม การแบ่งงานตาม เพศภาวะจึงถูกผูกโยงไว้ด้วยคำอธิบายที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่ไม่ เท่าเทียมและมีอคติทางเพศ (Gender-Biased) (Sikod, 2007:60) ด้วยฐานคิดเช่นนี้ ใน ระบบเรือนจำผู้ต้องขังหญิงจึงถูกจัดการด้วยการแบ่งแยกระหว่างเพศ ภายใต้การตรวจ ตราหรือเฝ้าดูจนเกิดเป็นวิถีปฏิบัติที่เป็นปกติของผู้ต้องขังหญิง ด้วยงานที่ยืนอยู่บนความ แตกต่างในการรับรู้และการให้ความหมายที่ยึดโยงอยู่กับอัตลักษณ์ทางเพศ งานและพื้นที่ ของผู้ต้องขังหญิงและชายจึงถูกแยกขาดออกจากกัน เช่น การจัดให้ผู้ต้องขังหญิง ครอบครองพื้นที่ในการประกอบอาหาร ภายใต้ความเชื่อที่ยึดโยงความเป็นหญิงเข้ากับ ปริณมทของอาหาร และความสามารถในการประกอบอาหาร หน้าที่ในการปรุงอาหาร เพื่อเลี้ยงเจ้าหน้าที่ในเรือนจำ เลี้ยงผู้ต้องขังด้วยตนเอง หรือแม้แต่บุคคลภายนอกจึงเป็น สิ่งที่มีความหมายต่อตัวผู้ต้องขังหญิง ซึ่งทำให้ผู้ต้องขังหญิงรู้สึกว่าการได้เปิดโอกาสให้ ตนเองสามารถจะทำอาหารได้ (Shantz and Frigon, 2010: 10-11) พื้นที่ในการ ทำอาหารจึงเป็นพื้นที่ของการสร้างความจริง ด้วยอำนาจและความรู้ของรัฐสมัยใหม่ร่วม ไปกับอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ อันทำให้ผู้ต้องขังหญิงเชื่อฟังและยินยอมพร้อมใจที่จะ ปฏิบัติตามความจริงนั้นอย่างไม่ได้เถียง อีกทั้งยังพยายามสำรวจตรวจตราตนเองให้ สามารถทำอาหารได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการของเรือนจำ และพยายาม พัฒนาตนเองให้มีความชำนาญมากยิ่งขึ้น

นอกจากนั้น ปฏิบัติการของการแบ่งงานกันทำในเรือนจำ ยังมีผลต่อการตอก ตีผู้ต้องขังหญิงไว้กับพื้นที่ของการฝึกอาชีพแบบผู้หญิง โดยสร้างความจริงให้ผู้ต้องขัง หญิงรับรู้และเชื่อว่า การฝึกอาชีพสามารถทำได้จริง สร้างรายได้จริง ภายใต้การรับรอง อย่างเป็นทางการของเรือนจำ และเมื่อฝึกอาชีพตามที่เรือนจำกำหนดแล้วชีวิตจะดีขึ้น มี รายได้มากขึ้น สะดวกสบายขึ้น และมีความสุขมากขึ้น การแบ่งงานในเรือนจำได้สร้าง ความจริงให้ผู้ต้องขังหญิงต้องฝึกอาชีพที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะและความสามารถของ ความเป็นหญิงที่ล้วนแล้วแต่อาศัยทักษะในการทำงานอย่างง่าย ไม่ต้องอาศัยฝีมือหรือ ระยะเวลาในการฝึกฝนมากนัก อาทิ การทำของชำร่วย โคมไฟดอกไม้อ้อยลูกปัด ร้อย

มาลัย ดิดโบว์ ทำขนม เย็บปักถักร้อย เลี้ยงเด็ก เสริมสวย นวดแผนไทย เป็นต้น การฝึกอาชีพแบบผู้หญิงในเรือนจำจึงเป็นพื้นที่หรือปฏิบัติการที่ตอกย้ำความจริงว่าผู้ต้องขังหญิงต้องทำงานอะไร ทำแบบไหน ซึ่งผู้ต้องขังหญิงที่เข้าสู่เรือนจำต้องฝึกอาชีพหรือทำงานตามที่เรือนจำกำหนด และต้องฝึกฝนให้เกิดความเชี่ยวชาญจนได้ชื่อว่า ทำได้หรือทำเป็น รวมทั้งสามารถสอนผู้ต้องขังหญิงคนอื่นได้ การตระหนักรู้ตัวเองว่าต้องทำอะไรและทำอย่างไรนั้นในที่สุดก็กลายเป็นแนวปฏิบัติที่ผู้ต้องขังหญิงต้องควบคุมและตรวจตราตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เป็นผู้ต้องขังหญิงที่ตรงตามความต้องการของเรือนจำ

ปฏิบัติการของความเป็นหญิง

อำนาจ ความรู้ และอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ได้ร่วมกันสร้างความจริง ภายใต้ปฏิบัติการของความเป็นหญิง อันมีผลต่อการสร้างร่างกายใต้บังคับของผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำ ผ่านการตรวจตราและเฝ้ามองตนเอง สามารถมองเห็นได้จากพื้นที่ของแพชั่นและความงาม ภายใต้ความจริงที่ว่าผู้หญิงต้องสวย ตามวาทกรรมความสวยงามแบบผู้หญิงทั่วไปในสังคม ภายใต้อุดมการณ์ชายเป็นใหญ่มาเข้ากำกับ ซึ่งปฏิบัติการที่ว่านี้ได้สร้างความจริงให้ผู้ต้องขังหญิงยินยอมปฏิบัติตาม แม้ต้องจะอยู่ในพื้นที่ของเรือนจำ ผู้ต้องขังหญิงจึงตรวจตราและพยายามควบคุมตนเองอยู่ตลอดเวลา โดยจัดการกับร่างกายให้มีรูปร่างสวยงามบอบบางอยู่เสมอ ด้วยการลดน้ำหนักหรือจำกัดอาหาร รวมทั้งควบคุมตนเองให้มีกิริยามารยาทที่เรียบร้อยเป็นระเบียบ มีร่างกายที่สะอาดเกลี้ยงเกลาหมดจดตลอดจนมีความสวยงามด้วยการเสริมเติมแต่งหรือประดับประดาร่างกาย เพื่อให้ได้ชื่อว่าเป็นร่างกายที่มีความเป็นผู้หญิงตามลักษณะของผู้หญิงที่สมบูรณ์แบบ อย่างไรก็ตามเนื่องจากเรือนจำเป็นบริบทเฉพาะ การสร้างร่างกายของผู้หญิงในเรือนจำจึงอาจจะถูกจำกัดด้วยเงื่อนไขบางอย่างที่ทำให้การสร้างร่างกายตามบรรทัดฐานทางเพศแบบผู้หญิงนั้นแตกต่างออกไป ผู้ต้องขังหญิงจึงอาจจะไม่ได้เป็นร่างกายที่สวยงามตามคำอธิบายแบบผู้หญิงในสังคมภายนอกไปเสียทั้งหมด หากแต่เป็นความงามในลักษณะเฉพาะที่ผู้ต้องขังหญิงยอมรับและปฏิบัติต่อกันมา ปฏิบัติการความเป็นผู้หญิงผ่านแพชั่นและความงามจึงเป็นพิธีกรรมของการสร้างความจริงว่าด้วยการสร้างทักษะ ความสามารถ และศักยภาพ

เฉพาะของผู้ต้องขังหญิง เพื่อพัฒนาให้มีความงามแบบผู้หญิงด้วยตนเอง (Beautify Oneself)

นอกเหนือไปจากนั้น ผู้ต้องขังหญิงในเรือนจำยังถูกสร้างให้เป็นร่างกายที่เชื่อต่ออำนาจและความจริง ผ่านการตรวจตราและความเป็นปกติในเรือนจำด้วยความเป็นแม่ (Motherhood) ภายใต้อำนาจจริงของจริยธรรมของความเป็นหญิงที่ถูกโยนอยู่บนฐานความเชื่อในเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศ ผู้หญิงจึงถูกจัดวางให้อยู่ในปริณิถนาของพื้นที่ส่วนตัว ถูกให้ความหมายที่แนบชิดกับบทบาทหน้าที่ในการสร้างครอบครัว และธำรงรักษาสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในครอบครัว อันทำให้ผู้หญิงถูกร้อยรัดเข้ากับงานทุกอย่างภายในครอบครัวหรือภายในบ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทหน้าที่ในการอุ้มท้องคลอด และดูแลลูก ผู้หญิงกับความเป็นแม่จึงกลายเป็นสิ่งที่ไม่สามารถแยกขาดออกจากกันได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ต้องขังหญิงจึงกลายเป็นร่างทรงของมายาภาพทางเพศที่เคลื่อนที่เข้าสู่เรือนจำ และตอกย้ำความคิดความเชื่อในวิธีคิดแบบคู่ตรงข้ามอย่างเป็นลำดับขั้นระหว่างหญิงและชาย ปฏิบัติการของความเป็นหญิงผ่านความเป็นแม่จึงได้สร้างความจริงที่บอกว่า เรือนจำเป็นพื้นที่ที่พร้อมจะให้การช่วยเหลือแม่และเด็ก ผู้ต้องขังหญิงจึงถูกพันธนาการให้เชื่อและคิดว่า ตนเองสามารถจะตั้งครุฑ คลอด และเลี้ยงดูลูกในพื้นที่ของเรือนได้ แม้ว่าเรือนจำจะมีข้อจำกัดหลายประการ อาทิ พื้นที่ที่ไม่เหมาะสม อาหารที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ การคลอดที่ไม่สามารถจะไปโรงพยาบาลได้ในทันที การถูกนำตัวส่งโรงพยาบาลในชุดเครื่องแบบผู้ต้องขังของเรือนจำ ระหว่างการคลอดที่ต้องอยู่ภายใต้การจับจ้องเฝ้ามองของเจ้าหน้าที่เรือนจำตลอดเวลา หรือแม้แต่ภายหลังการคลอดที่เรือนจำจะอนุญาตให้แม่ได้พักพื้นที่โรงพยาบาลเพียงไม่กี่วัน และอนุญาตให้แม่ได้อยู่กับลูกได้เพียงหนึ่งปีเท่านั้น หากแต่ผู้ต้องขังหญิงก็พร้อมจะให้อำนาจ เฝ้ามองตรวจตราตนเอง และควบคุมดูแลตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อเรียนรู้ฝึกปรือทักษะในการดูแลเด็กแบบแม่ในเรือนจำ เพื่อให้ตนเองและลูกสามารถที่จะมีชีวิตอยู่ได้ ความเชื่อและวิถีปฏิบัติภายใต้อำนาจจริงของเรือนจำที่เกี่ยวข้องกับความเป็นแม่จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญในการก่อรูปร่างกายแบบผู้ต้องขังหญิงที่สยบยอมต่ออำนาจอย่างง่ายดาย

สรุป

การสร้างร่างกายที่สยบยอมใต้บังคับของผู้ต้องขังหญิงในระบบของเรือนจำเป็นปฏิบัติการของอำนาจ ความรู้ของรัฐสมัยใหม่ ร่วมไปกับอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ ในการสร้างความจริง ผ่านเทคโนโลยีแห่งอำนาจในการสังเกตการณ์ที่เป็นลำดับขั้นและการตัดสินใจเพื่อสร้างความเป็นปกติ ด้วยการตรวจตราหรือเฝ้ามอง การตรวจค้น การจับจ้องเพื่อความเป็นปกติ และการกีดกันทางสังคม เพื่อสร้างร่างกายหรือตัวตนที่เป็นปกติแบบผู้หญิงต้องขังในเรือนจำ ไม่ให้เบี่ยงเบน (Deviant) ออกไปจากเจตจำนงของอำนาจและความรู้ในระบบเรือนจำ ความเป็นปกติที่เกิดขึ้นจึงมีฐานะเป็นความจริงเบ็ดเสร็จที่ถูกสร้างขึ้น เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการคิดและการกระทำให้ผู้ต้องขังหญิงเชื่อและกระทำตามในลักษณะที่ไม่อาจปฏิเสธได้ หากผู้ต้องขังหญิงคนใดสามารถควบคุมจัดการตนเองให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติ ก็จะได้รับการยอมรับในฐานะผู้ต้องขังหญิงที่ดี เป็นปกติ และถูกต้องเหมาะสมของเรือนจำ ในทางตรงข้ามผู้ต้องขังหญิงที่ไม่อาจกระทำตามแนวทางปฏิบัติ ก็กลายเป็นผู้เบี่ยงเบน ผิดพลาด และเป็นอื่นในเรือนจำ แนวปฏิบัติหรือความจริงหรือความเป็นปกตินี้จึงเป็นเสมือนมาตรฐานกำหนดตัวตน และตัดสินตัวตนของผู้ต้องขังหญิงให้เป็นไปในลักษณะหนึ่งลักษณะใด ในฐานะที่เป็นวัตถุและเป้าหมายของอำนาจ ยากจะหนีพ้นการถูกกำกับและชักเชิดให้เป็นร่างกายที่เชื่องและเชื่อฟัง

อย่างไรก็ตาม ด้วยฐานคิดของผู้วิจัยในเชิงภววิทยาที่ได้รับอิทธิพลจากวิธีคิดแบบหลังสมัยใหม่ (Post-Modern) จึงมิได้เชื่อในความจริงหนึ่งเดียวเบ็ดเสร็จ แต่กลับมองความจริงว่าเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้น ณ บริบทหรือช่วงเวลาหนึ่งๆ ภายใต้เจตจำนงของอำนาจ ซึ่งพร้อมจะเลื่อนไหลและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การศึกษาครั้งนี้จึงมิได้มุ่งนำเสนอผลการศึกษาในลักษณะที่เป็นความจริงหนึ่งเดียว หากแต่พยายามที่จะชี้ให้เห็นความจริงอีกมุมหนึ่งในฐานะความจริงของผู้ต้องขังหญิง ด้วยความเชื่อว่ามีความจริงหลายชุดดำรงอยู่ในสังคม ฉะนั้นงานวิจัยชิ้นนี้จึงคาดหวังที่จะเปิดพื้นที่ให้กับความจริงที่มีอยู่หลากหลายให้ได้ปรากฏขึ้น เพื่อการเรียนรู้และทำความเข้าใจกับความแตกต่าง ภายใต้ความเท่าเทียมและการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เสมอภาค

เอกสารอ้างอิง

- กรมราชทัณฑ์. (2558). สถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ สํารวจ ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2558. สืบค้นเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://www.correct.go.th/start102/display/result.php?date=2015-02-01&Submit=%B5%A1%C5%A7>.
- กฤตยา อาชวนิจกุล และพรศรา แซ่ก้วย. (2551). *ถา ปฏิบัติการของสังคมไทยในกระแสจารีตเรื่องเพศจะอ่อนกำลังลง?*. รายงานการประชุมประจำปีเพศภาวะศึกษาในสังคมไทย ครั้งที่ 1. นครปฐม: โครงการจัดตั้งศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข.
- กฤตยา อาชวนิจกุล และกุลภา วจนสาระ. (2558). *ผู้ต้องขังหญิง: สถานการณ์และข้อเสนอเชิงนโยบาย*. นครปฐม: สมาคมนักวิจัยประชากรและสังคมและสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กิตติกร สันคติประภา. (2555). *มีชีวิตอยู่ได้ด้วยความรักและการดูแลเด็กที่เกิดในคุก*. กรุงเทพฯ: สำนักกิจการในพระราชดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม.
- ชลิตาภรณ์ ส่งสัมพันธ์. (2542). *ผู้หญิงกับความรู้ในจักรวาลของผู้ชาย: ความหมาย การมองเห็นโลก และระบอบอำนาจความจริง*. เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ ประเพณีสตรีศึกษาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โครงการสตรีและเยาวชนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มูลนิธิธีรนาถ กาญจนอักษร.
- _____. (2549). *เมื่อผู้หญิงคิดจะมีหนวด: การต่อสู้ “ความจริง” ของเรื่องเพศในสภาผู้แทนราษฎร*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.
- นภาพรณ หะวานนท์. (2547). *คุณูปการด้านสตรีศึกษาต่อสังคมไทย*. เชียงใหม่: วนิดาการพิมพ์.
- _____. (2552). “วิธีการศึกษาเรื่องเล่า: จุดเปลี่ยนของการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์”. ใน *วารสารสังคมลุ่มแม่น้ำโขง*. ปีที่ 5 (2) (กันยายน-ธันวาคม 2550). 1-22.

- _____. (2555). *คำให้การของผู้หญิงที่ถูกสามีทำร้าย*. กรุงเทพฯ: สำนักกิจการในพระราชดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม.
- นภาพรณ หะวานนท์ และคณะ. (2555). *คำให้การของผู้หญิงซึ่งถูกพิพากษาจำคุกในคดีอาชญากรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักกิจการในพระราชดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม.
- _____. (2555). *ชีวิตที่ถูกกลืน เรื่องเล่าของผู้หญิงในเรือนจำ*. กรุงเทพฯ: สำนักกิจการในพระราชดำริ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม.
- นภาพรณ หะวานนท์ และธีรวัลย์ วรรณโนทัย. (2555). *เมื่อต้องก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่ภายในกำแพงเรือนจำ*. กรุงเทพฯ: สำนักกิจการในพระราชดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม.
- แบร์รี สมาร์ท. (2555). *มิแชล ฟูโกต์=Michel Foucault*. แปลโดย จามะรี เชียงทอง, สุนทร สุขสรณจิต. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).
- พิศมัย รัตนโรจน์สกุล. (2555). *สร้างชีวิตใหม่ในเรือนจำ*. กรุงเทพฯ: สำนักกิจการในพระราชดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม.
- เพ็ญสิริ จิระเดชากุล. (2555). *เมื่อสายใยยังคงเชื่อมโยงชีวิตของแม่ในเรือนจำ*. กรุงเทพฯ: สำนักกิจการในพระราชดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม.
- มิแชล ฟูโกต์. (2547). *ร่างกายได้บังการ*. แปลโดย ทองกร โภคธรรม. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ
- วารุณี ภูริลินสิทธิ์. (2545). *สตรีนิยม: ขบวนการและแนวคิดทางสังคมแห่งศตวรรษที่ 20*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

- สายพิน ศุภพถมงคล. (2542). *คู่กับคน: อำนาจและการต่อต้านชัดเจน*. วิทยานิพนธ์ปริญญา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาวิชาสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ: คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Bosworth, Mary. (2000). *Confining Femininity: a History of Gender, Power and Imprisonment*. London: SAGE Publications.
- Campbell, Rebecca and Wasco, Sharon M. (2000). “Feminist Approaches to Social Science: Epistemological and Methodological Tenets” *American Journal of Community Psychology*. Vol. 28, No.6: 773-791.
- Charmaz, Kathy. (2006). *Constructing Grounded Theory: a Practical Guide through Qualitative Analysis*. London: SAGE Publications.
- Danaher, Geoff; Schirato, Tony and Webb, Jen. (2000). *Understanding Foucault*. London: SAGE Publications.
- _____. (2012). *Understanding Foucault: A Critical Introduction*. Second Edition. London: SAGE Publications.
- De Beauvoir, Simone. (1993). *The Second Sex*. Translated and edited by H. M. Parshley. London: David Campbell.
- Foucault, Michel. (1977). *Discipline and Punish: The Birth of the Prison*. Translated by Sheridan, Alan. London: Penguin Books.
- _____. (1978). *The History of Sexuality Volume I : An Introduction*. New York: Vintage Books.
- _____. (1980). *Power/Knowledge: Selected Interviews and Other Writings 1972-1977*. Edited by Collin Gordon. Translated by Collin Gordon, Leo Marshall, John Mepham and Kate Soper. London: Harvester Wheatsheaf.
- _____. (1982). “The Subject and Power” In Dreyfus, Hubert L. and Paul Rabinow

- (eds.) *Michel Foucault: Beyond Structuralism and Hermeneutic*. Chicago: The University of Chicago Press.
- _____. (1985). *The Use of Pleasure The History of Sexuality Volume 2*. Translated by Robert Hurley. New York: Vintage Books.
- _____. (1988). "Power and Sex," in *Michel Foucault: Politics Philosophy Culture*. Kritzman, Lawrence D. (ed.). New York: Routledge.
- _____. (1990). *The History of Sexuality Volume I: An Introduction*. Translated by Hurley, Robert. Harmondsworth: Penguin Books.
- Frost, Nollaig and Elichao, Frauke. "Feminist Postmodernism, Poststructuralism, and Critical Theory". *Feminist Research Practice*. Second Edition. SAGE: London Boston College.
- Gerhard, Ute. (2001). *Debating Women's Equality: Toward a Feminist Theory of Law from a European Perspective*. New Jersey: Rutgers University Press.
- Hesse-Biber, Sharlene Nagy. (2014). "Feminist Approaches to In-Depth Interview". *Feminist Research Practice*. Second Edition. SAGE: London Boston College.
- Hirsch, Marianne. (1989). *The Mother/ Daughter Plot: Narrative, Psychoanalysis, Feminism*. Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press.
- Jackson, Robert Max. (2014). "Inequality and the Division of Labor". *Down So Long*. Retrieved May 8, 2015, from www.nyu.edu.
- Jiang, S and Winfree, L.T., Jr. (2006). "Social Support, Gender, and Inmate Adjustment to Prison Life: Insights From a National Sample", *The Prison Journal*. 86(1): 32-55.
- King, Angela. (2002). *The Prisoner of Gender: Foucault and the Disciplining of the Female Body*. London: Metropolitan University.

- Macmillan, Alexander. (2011). *Michel Foucault's Techniques of the Self and the Christian Politics of Obedience*. London: SAGE Publications.
- McLaren, Margaret A. (2002). *Feminism, Foucault and Embodied Subjectivity*. New York: State University of New York Press.
- McNay, Lois. (1992). *Foucault and Feminism*. UK: Blackwell Publishers.
- Millett, Kate. (1971). *Sexual Politics*. New York: Avon Books.
- Mitchell, Juliet. (1977). *Woman' Estate*. Harmondworth: Penquin Books Ltd.
- Ortner, Sherry B. (1998). "Is Female to Male as Nature Is to Culture?", in Joan B. Landes, *Oxford Readings In Feminism: Feminism, the Public and the Private*. New York: Oxford University Press. pp.21–44.
- Patterson, Wendy. (2013). "Narratives of Events: Labovian narrative analysis and its limitations" in Andrews, Squire and Tamboukou (eds.) *Doing Narrative Research*. Second Edition. London: SAGE Publications. pp.27–46.
- Payne, Martin. (2006). *Narrative Therapy: An Introduction for Councillors*. London: SAGE Publications.
- Rabinow, Paul. (1984). *The Foucault Reader*. New York: Pantheon Books.
- Riessman, Catherine Kohler. (1993). *Narrative Analysis*. London: SAGE Publications.
- Roger-Pol, Droit (1975). "Interview with Michel Foucault on the Role of Prisons". *The New York Time* (5 August 1975). Online: (http://www.nytimes.com/books/00/12/17/specials/foucault-prisons.html?_r=1)
- Rowe, Abigail. (2011). "Narratives of self and identity in women's prisons: Stigma and the struggle for self-definition in penal regimes" . *Punishment & Society*. 13(5) 571–59.
- Shantz, Laura and Frigon, Sylvie. (2010). "Home free? The (After) Effects of

- Imprisonment on Women's Bodies, Physical and Mental Health and Identity". *Aporia-The Nursing Journal*. Vol. 2 Issue 1, 6-17.
- Savin-Baden, M. and van Niekerk, L. (2007). "Narrative Inquiry: Theory and Practice" *Journal of Geography in Higher Education*. 31(3), 459-472.
- Sikod, Fondo. (2007). "Gender Division of Labour and Woman's Decision-Making Power in Rural Households in Cameroon". *Africa Development*, Vol.XXXII, No.3, 58-71.
- Smart, Barry. (2002). *Michel Foucault Revised Edition*. USA and Canada: Routledge.
- Subramanian, Ram and Shames, Alison. (2013). *Sentencing and Prison Practices in Germany and the Netherlands: Implications for the United States*. New York: VERA Institution of Justice.
- Tamboukou, Maria. (2013). "A Foucauldian Approach to Narratives" in Andrews, Squire and Tamboukou (eds.) *Doing Narrative Research*. Second Edition. London: SAGE Publications. pp.88-107.
- Tong, Rosemarie. (1989). *Feminist Thought: A Comprehensive Introduction*. Colorado: Westview Press.
- Ugelvik, Thomas. (2012). *Prisoners and Their Victims: Techniques of Neutralization, Techniques of the Self*. London: SAGE Publications.
- Washbrook, Elizabeth. (2007). *Explaining the Gender Division of Labour: The Role of the Gender Wage Gap*. Bristol: CMPO, Bristol Institution of Public Affairs.
- Women in Prison Project Group. (2007). *Women in Prison and the Children of Imprisoned Mothers: A briefing for Friends*. London: Women in Prison Project Group.
- Woodward, Kathryn. (1997). *Identity and Difference*. London: SAGE Publications.